

บทความพิเศษ

ความเคลื่อนไหว ด้านการศึกษาจากทั่วโลก

กองบรรณาธิการ

ความเคลื่อนไหวด้านการศึกษาโลก และไทย ครึ่งแรกของปี 2569 มีรายละเอียดดังนี้

มกราคม 12 <i>เกาหลีใต้:</i> ข่าวรายงานถึงความสำเร็จของสหภาพครูเกาหลี (KTU) ที่บรรลุข้อตกลงกับรัฐสภาในการจัดตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อรับประกันสิทธิทางการเมืองขั้นพื้นฐานของครูและข้าราชการหลังจากประท้วงด้วยการนั่งปักหลักนานกว่า 60 วัน และอดอาหารประท้วงเป็นเวลา 7 วัน ก่อนหน้านั้นประธานาธิบดี ต้องการรับฟังความเห็นชอบจากประชาชน แต่ KTU ปฏิเสธ โดยโต้แย้งว่าสิทธิตามรัฐธรรมนูญไม่สามารถขึ้นอยู่กับผลสำรวจความคิดเห็นได้ 25 <i>เบลเยียม:</i> ประชาชนประมาณ 6,500 ถึง 8,000 คน ครอบครัว ครู นักเรียน นักศึกษา และภาคประชาสังคม รวมถึงสหภาพแรงงาน CSC-Enseignement ร่วมเดินขบวนในกรุงบรัสเซลส์ เพื่อแสดงจุดยืนปกป้องอนาคตการศึกษาและเยาวชนเพื่อชี้ว่าการศึกษาไม่ควรเป็นตัวแปรที่ถูกใช้ในการปรับงบประมาณตามนโยบายรัดเข็มขัดของรัฐ เช่น การเก็บภาษีค่าธรรมเนียมการลงทะเบียนเรียนในสถานศึกษา, การเพิ่มค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมและกิจกรรมที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกีฬา การยกเลิกอาหารสำหรับนักเรียนที่ด้อยโอกาสที่สุด การเพิ่ม ค่าเล่าเรียน ในระดับอุดมศึกษา หรือการระงับเงินอุดหนุนบางประเภท	กุมภาพันธ์ 17 <i>แคนาดา:</i> ขบวนการสหภาพแรงงานการศึกษาจากทั่วโลก แสดงจุดยืนเคียงข้างสหพันธ์ครูแห่งแคนาดา สหภาพครูกลางแห่งควิเบกและผู้ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ยิงในโรงเรียนที่เมืองทัมเบลอร์ริดจ์ รัฐบริติชโคลัมเบีย จนมีการสูญเสีย 8 ชีวิต ซึ่งมีทั้งนักเรียนและผู้ช่วยครู มีผู้บาดเจ็บ 25-27 คน เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 24 <i>ยูเครน:</i> สงครามรัสเซียกับยูเครนที่เกิดขึ้นมา 4 ปี ขบวนการสหภาพแรงงานการศึกษาทั่วโลกยังคงแสดงความเห็นน้ำหนึ่งใจเดียวกับชาวยูเครน เสียจากยูเครนกล่าวว่า สงครามที่ยืดเยื้อ ทำให้โรงเรียนในยูเครนหลายพันแห่งได้รับความเสียหาย 4,456 แห่งได้รับผลกระทบ และ 408 แห่งถูกทำลายอย่างสิ้นเชิง โรงเรียนไม่ใช่สถานที่ปลอดภัยสำหรับเด็กๆ และหลายล้านคนถูกบังคับให้ออกจากบ้านเกิด บ้างก็ย้ายไปต่างประเทศ ครูทำงานในสภาพแวดล้อมที่ยากลำบาก พ่อแม่หาเลี้ยงครอบครัวในสภาพที่ไม่มั่นคง	มีนาคม 5 <i>เซเนกัล:</i> สหภาพครูอิสระแห่งเซเนกัล (SELS) และสหภาพครูประชาธิปไตยแห่งเซเนกัล (UDEN) นัดหยุดงานประท้วงเนื่องจากข้อเรียกร้องไม่ได้รับการตอบสนองมาตั้งแต่ปี 2561 และทำข้อตกลงเมื่อปี 2565 ที่เรียกร้องให้ยุติการล่าช้าในการบริหาร, ปฏิรูประบบค่าตอบแทน และมาตรการแก้ปัญหาให้กับครูที่ไม่ได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการ นอกจากนั้นสหภาพยังสะท้อนว่าสภาพการสอนยังย่ำแย่ การขาดแคลนครู โรงเรียนไม่ได้รับงบประมาณดำเนินการ พวกเขาเริ่มประท้วงตั้งแต่เดือนตุลาคม และเดือนพฤศจิกายน 2568 ซึ่งรัฐบาลไม่ตอบสนอง นำมาสู่กันนัดหยุดงานเต็มรูปแบบในวันที่ 6 มีนาคม 26 <i>อาร์เจนตินา:</i> สหภาพแรงงานการศึกษาของอาร์เจนตินา ได้จัดกิจกรรมร่วมกับศูนย์สหภาพแรงงานแห่งชาติ และจัดสัมมนาระดับนานาชาติภายใต้หัวข้อ “50 ปีหลังรัฐประหาร ต่อด้านเผด็จการในอดีต และลัทธิฟาสซิสต์ในปัจจุบัน” โดยมีผู้เข้าร่วม 300 คนจากอาร์เจนตินา, ผู้แทนอีก 73 คน จากสหภาพแรงงานอีก 18 ประเทศ
--	--	---

เมษายน 23 <i>สวาซิแลนด์:</i> ตำรวจได้โจมตีและจับกุมเลขาธิการสมาคมครูแห่งชาติสวาซิแลนด์ (SNAT) รวมไปถึงผู้นำสหภาพแรงงานอื่น แม้พวกเขาจะยื่นข้อเรียกร้องต่อนายกรัฐมนตรีอย่างสันติ กรณีที่รัฐบาลไม่ปฏิบัติตามคำมั่นสัญญาที่จะเพิ่มเงินเดือนให้กับครูและข้าราชการหลายปีที่ผ่านมาทั้งปธานและเลขาธิการถูกทางการคุกคามอย่างต่อเนื่อง 23-24 <i>ไต้หวัน:</i> เครือข่ายเอเชียเหนือ (NAN) ได้จัดประชุมครั้งแรก ได้มีสหภาพแรงงานการศึกษาจากหลายประเทศ นั่นคือสหภาพครูญี่ปุ่น (JTU), สหภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาเกาหลี (KTU), สมาคมครูแห่งชาติไต้หวัน (NTA), สหพันธ์สหภาพครูและวิทยาศาสตร์มองโกเลีย (FMESU) สหพันธ์ครูแห่งเกาหลี (KFTU) พวกเขาเห็นว่าการท้าทายคือการบูรณาการเรื่องเพศ, เยาวชน และกลุ่ม LGBTQIA+ เข้ากับวาระสหภาพแรงงาน ส่งเสริมการสื่อสารภายในระหว่างสาขาท้องถิ่นและส่วนกลาง	พฤษภาคม 16 <i>โปรตุเกส:</i> ครูโปรตุเกสกว่า 25,000 คน ได้เดินขบวนที่กรุงลิสบอนในการชุมนุมระดับชาติที่จัดโดย FENPROF ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาจากทั่วประเทศมารวมตัวการสื่อสารให้เห็นถึงความไม่พอใจต่อการทบทวนกฎหมายวิชาชีพครู ที่ลดคุณค่าของอาชีพ การทำงานหนักเกินไป ไม่มีความมั่นคงในงาน ความยากลำบากในการเข้าถึงเงินบำนาญ และขาดนโยบายที่จะส่งเสริมให้คนหนุ่มสาวเข้าสู่วิชาชีพนี้ และยังมี การให้คำมั่นว่า จะสนับสนุนต่อการนัดหยุดงานทั่วไปที่กำหนดไว้ในวันที่ 3 มิถุนายน เพื่อต่อต้านการปฏิรูปกฎหมายแรงงานที่รัฐบาลยังเดินหน้าท่ามกลางเสียงคัดค้านจากคนงาน 28 <i>ซีเรีย:</i> สหภาพครูในซีเรียเหนือและตะวันออก (UTNES) ได้เรียกร้องให้รับรองภาษาเคิร์ดอย่างเป็นทางการในซีเรีย โดยย้ำว่าการศึกษาด้วยภาษาแม่เป็นสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน รากฐานสำคัญของสังคมที่โอบรับความหลากหลาย และเป็นประชาธิปไตย ทำให้มีการจัดกิจกรรมสาธารณะทั้งการเดินขบวน สัมมนา บรรยายและสนทนาในที่ชุมชน ซึ่งประกอบด้วยครู นักเรียน นักวิชาการ และตัวแทนภาคประชาสังคม UTNES ได้ย้ำถึงความจำเป็นและเรียกร้องให้บรรจุภาษาเคิร์ดไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ของประเทศ	มิถุนายน 5 <i>ลิวิตเซอร์แลนด์:</i> การประชุมครั้งที่ 48 ของคณะกรรมการการถาวรว่าด้วยลิขสิทธิ์และสิทธิที่เกี่ยวข้อง (SCCR) ขององค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (WIPO) พิจารณาประเด็นการยกเว้นรวมถึงข้อจำกัดด้านลิขสิทธิ์สำหรับการศึกษาและการวิจัย สำหรับห้องสมุด หอจดหมายเหตุ พิพิธภัณฑ์ สถาบันการศึกษาและวิจัย รวมถึงบุคคลผู้มีความพิการ เนื่องจากการเรียนการสอนของครูจำเป็นต้องพึ่งสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย หากปราศจากระบบลิขสิทธิ์ที่เป็นธรรมและสมดุล จะส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้ แต่กระนั้นยังอยู่ในกระบวนการผลักดันอยู่ซึ่งการประชุม SCCR จะมีครั้งต่อไปในเดือนธันวาคม 5 <i>เบลเยียม:</i> รัฐสภาสหพันธ์รัฐวอลโลเนีย-บรัสเซลส์ (FWB) ได้ลงมติอนุมัติแผนการลดงบประมาณด้านการศึกษาของรัฐบาลท่ามกลางเสียงคัดค้านจากประชาชนและการนัดหยุดงานโรงเรียนทั่วสหพันธรัฐ มาตรการที่ส่งผลต่อแรงงานได้แก่ การเพิ่มชั่วโมงทำงาน 10% โดยไม่จ่ายค่าตอบแทนเพิ่มเติมสำหรับครู โรงเรียนมัธยมปลาย การลดสิทธิลาป่วยสำหรับครูประจำ และการปรับปรุงระบบสวัสดิการหลังเกษียณให้เข้มงวดขึ้น นอกจากนี้ยังปูทางไปสู่การเพิ่มค่าเล่าเรียนสำหรับนักศึกษาระดับอุดมศึกษา 58% จะมีการลดงบประมาณสำหรับอาหารในโรงเรียนและตั้งแต่ปี 2027 เป็นต้นไป ครูสัญญาจ้างจะไม่ได้รับสถานะการจ้างงานถาวรอีกต่อไป ฝ่ายสหภาพแรงงานจึงเรียกร้องให้หยุดงานในวันที่ 4 เพื่อแสดงออกและเรียกร้องให้ประธานรัฐสภา FWB ลาออกทันที
--	--	---

ข้อมูลการศึกษาไทยที่น่าสนใจ
“จำนวนอัตราการบรรจุข้าราชการครู 2570-2578
และผู้เรียนในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ ทุกชั้นปี
ในปีการศึกษา 2568”

กองบรรณาธิการ

ข้อมูลนี้มาจาก ข้อมูลประกอบการพิจารณาคณะกรรมการพิจารณาศึกษากระบวนการผลิตครู และการบริหารงานบุคคลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาแห่งประเทศไทย ที่มีการประชุมเมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2568 ณ ห้องประชุมกรมการ N409 ชั้น 4 อาคารรัฐสภา

ตารางที่ 1 จำนวนอัตราการบรรจุเข้ารับราชการครู จำแนกเป็น ปีพ.ศ.บรรจุ

ปีการศึกษา	สังกัด			ปี พ.ศ. บรรจุ
	สพฐ.	กทม.	รวม	
2570	1,532	20	1,552	2574
2571	1,617	20	1,637	2575
2572	1,568	20	1,588	2576
2573	1,581	20	1,601	2577
2574	1,752	20	1,772	2578
2575	1,836	20	1,856	2579
2576	1,946	20	1,966	2580
2577	1,980	20	2,000	2581
2578	2,041	20	2,061	2582
รวม	15,853	180	16,033	

จากตารางที่ 1 จะเห็นว่า อัตราบรรจุตั้งแต่ปี 2574-2582 นั้น มีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้น และส่วนใหญ่อยู่กับ สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับสังกัดกรุงเทพมหานครนั้นมีเพียง 20 ตำแหน่ง ใน 9 ปีนี้มีอัตราเกษียณ รวม 16,033 คน

ตารางที่ 2 จำนวนผู้เรียนในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ทุกชั้นปี ในปี การศึกษา 2568
จำแนกตามมหาวิทยาลัยและชั้นปี ไม่รวมมหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประเภท มหาวิทยาลัย	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4	ชั้นปีที่ 5	ชั้นปีที่ 6 ขึ้นไป	รวม
มหาวิทยาลัย ราชภัฏ (34 แห่ง)	18,980	16,561	14,588	13,866	2,198	1,017	67,210
มหาวิทยาลัย ในกำกับรัฐ (17 แห่ง)	9,085	8,133	7,298	6,470	818	375	32,179
มหาวิทยาลัยรัฐ (6 แห่ง)	2,194	1,988	1,671	2,484	97	203	8,637
มหาวิทยาลัย เทคโนโลยี ราชมงคล (7 แห่ง)	1,818	1,614	1,366	850	301	169	6,118
มหาวิทยาลัย เอกชน (24 แห่ง)	2,012	1,634	1,399	1,127	144	65	6,381
รวม (88 แห่ง)	34,089	29,930	26,322	24,797	3,558	1,829	120,525

ตารางที่ 3 จำนวนผู้เรียนในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ทุกชั้นปี ในปี การศึกษา 2568
จำแนกตามมหาวิทยาลัยและชั้นปี เฉพาะมหาวิทยาลัยรามคำแหง

มหาวิทยาลัยรัฐ ไม่จำกัดรับ	ชั้นปีที่ 1	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4	ชั้นปีที่ 5	ชั้นปีที่ 6 ขึ้นไป	รวม
มหาวิทยาลัย รามคำแหง	1,640	1,855	1,691	1,652	1,485	13,855	22,178

จะเห็นว่า ผู้ผลิตบัณฑิตสายนี้ที่มากที่สุดก็คือ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีมากถึง 22,178 คน ทั้งทาง
อันดับ 2 อย่างมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ตามมาด้วยจำนวน 4,005 คน จากนั้นก็ลดหลั่นกันไปและไม่ได้
หนีกันมากนัก

ตารางที่ 4 จำนวนผู้เรียนในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ทุกชั้นปี ในปี การศึกษา 2568
จำแนกตามมหาวิทยาลัยที่มีจำนวนนักศึกษามากที่สุด 10 ลำดับแรก

ที่	มหาวิทยาลัย	จำนวนนักศึกษา
1	มหาวิทยาลัยรามคำแหง	22,178
2	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	4,005
3	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	3,899
4	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	3,603
5	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	3,433
6	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	3,424
7	มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ	3,180
8	มหาวิทยาลัยทักษิณ	3,135
9	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	3,024
10	มหาวิทยาลัยศิลปากร	2,853

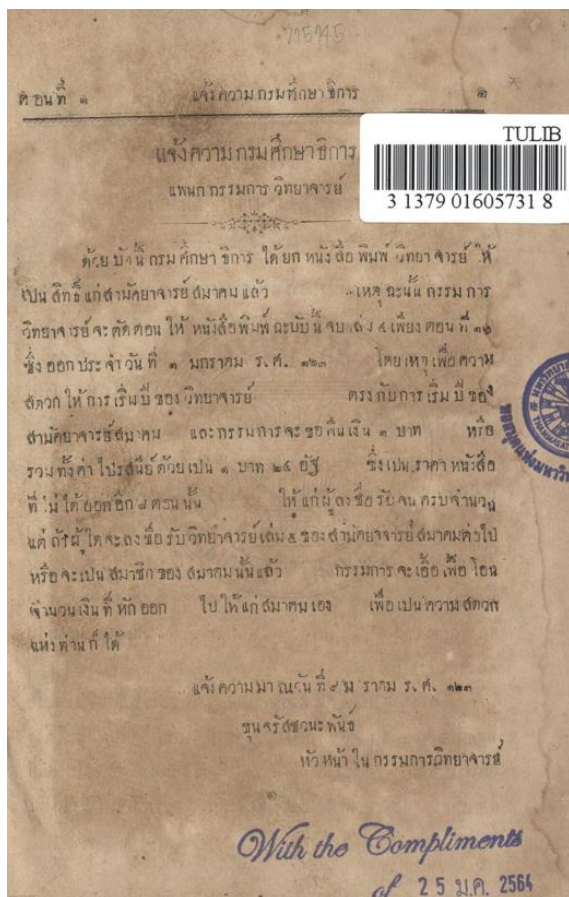
ตารางที่ 5 จำนวนผู้เรียนในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ทุกชั้นปี ในปี การศึกษา 2568
จำแนกตามสาขาวิชาที่มีจำนวนนักศึกษามากที่สุด 10 ลำดับแรก

ที่	สาขาวิชา	จำนวนนักศึกษา
1	พลศึกษา	12,254
2	ปฐมวัย/การศึกษาปฐมวัย/อนุบาลศึกษา	12,062
3	ภาษาอังกฤษ	8,251
4	คณิตศาสตร์	7,924
5	สังคมศึกษา	7,907
6	ประถม/การประถมศึกษา	7,790
7	จิตวิทยาและการแนะแนว/แนะแนว	7,449
8	ภาษาไทย	6,943
9	คอมพิวเตอร์	6,183
10	เทคโนโลยีสารสนเทศ	5,264

แต่ถ้าหากเทียบกับสาขาวิชาพบว่า สาขาวิชาพลศึกษามีมากที่สุด 12,254 คน ตามมาด้วยปฐมวัย, การศึกษาปฐมวัย, อนุบาลศึกษา ที่ใกล้เคียงกัน 12,062 ขณะที่อันดับ 3 ได้แก่ ภาษาอังกฤษที่มีผู้เรียน 8,251 คน

วัตถุพยาน
ประวัติศาสตร์การศึกษาไทย
: วิทยากร

กองบรรณาธิการ

ฉบับนี้ได้นำส่วนหนึ่งของวารสาร วิทยากร เล่มที่ 5 ตอนที่ 1-24 ปี พ.ศ.2459 อันมี สามัคยาจารย์
สมาคม เป็นเจ้าของ โดยได้รับความเอื้อเฟื้อจาก สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในส่วน TU Digital
Collection เป็นส่วนเลขเซอร์ “วิชาครู” ของ ขุนจรัสชวณะพันธ์ สำหรับนักเรียนอาจารย์มัธยมเทพศิรินทร์ ได้
นำเสนอ บทที่ 10 ว่าด้วยความประพฤติว่า ครูจะดูแลปกครองและหัดเด็กให้เป็นดีด้วย “ดิสциплиน”
(discipline)

วิชาครู

(เด็กเขอร ของขุนจรัสวณะพันธ์ สำหรับนักเรียนอาจารย์มัธยมเทศวิรินทร์)

บทที่ ๑๐

ความ ประ พณี

ในการที่จะดูแลปกครองและหัดเด็กให้เป็นคนดีด้วย “ คิสิกิปปิน ” นั้น ไม่มีวิธีอะไรจะดียิ่งกว่าช่วย หัด ให้ เด็ก เกิด ความ เคยชิน ใน ความ ประ พณี ที่ ดี ถ้าแต่ละครูได้ ทำ เช่น กล่าว แล้ว คิสิกิปปิน ที่ครู ใช้ปกครอง บัณฑิต วิชา อยู่ใน โรงเรียน ก็ จะ คิด ตัว “ ละ เบน ประ โยชน์ แก่ นักเรียน ค่อ ไป ไม่ รู้ จัก สิ้น สุด เพราะ เหตุ เช่น นั้น จึง จะ ขอ กล่าว ด้วย ธรรมเนียม ของ ความ ประ พณี และ วิธี หัด ให้ ครู เห็น ใน หน้า ค่อ ไป นี้ :—

๑ ธรรมเนียม ของ “ ความ ประ พณี ” ดัง เกิด เมื่อ เรา ได้ กระ ทำ กิริยา อาการ อย่าง ไร ลง ไป แล้ว สัก สอง สาม ครั้ง ค่อ ๆ ไป ก็ อาจ ทำ กิริยา อาการ อย่าง นั้น ได้ ค่อย ๆ แล้ว และ ง่าย ดาย ขึ้น ถ้า ทำ ซ้ำ ๆ อยู่ เช่น นั้น อีก ไม่ ซ้ำ ก็ ดู เหมือน อาจ ทำ ได้ โดย ไม่ ต้อง นึก คล้าย กับ อาการ ที่ นก กระ จาบ ทำ วัจ หรือ ที่ เค้า กตบ หดุม ใช้ และ เขา เข้า กต พิณ พู่ ไว้ แล้ว ไป เขียว ทำ หดุม ไว้ ใน ที่ อื่น ๆ ค่อ ไป อาการ อย่าง นั้น สัก ไร ไม่ ไร ทำ ด้วย ความ รั หรือ ความ ดำ มารถ

แม้ทำด้วยอาการ อย่าง หนึ่ง เรียกว่า “อินสติกต์” ซึ่งมีติดมาแต่กำเนิดตามธรรมชาติ เมื่อคนจะกระทำกิริยาอาการ อย่างไร ย่อมมีสิ่งใดสิ่งหนึ่งมาเป็นเหตุชักชวนให้ทำเสมอทุกครั้ง เมื่อมีเหตุมาชักชวนเช่นนั้นแล้ว คนผู้นั้นถูกชักชวนก็เกิดความปิติ ภูมิใจตาม แต่เมื่อบุคคลผู้ใดได้กระทำกิริยาอาการ อย่างไม่เคยชินแล้ว สิ่งที่จะเป็นเหตุชักชวนก็ถอยถ่วงถึงทุกที จนในที่สุดบุคคลผู้นั้นอาจกระทำไม่ได้ต่อไปแล้ว และโดยไม่ต้องมีเหตุอะไรมาก่อน กิริยาอาการ ใดๆ ที่เราทำจนเคยชินเช่นนี้ เรียกว่า “ความประพฤติ”

๒ การฝึกหัดความประพฤติ เขานิยามกันว่า ‘ความประพฤติ’ เป็นธรรมชาติ อย่างที่สอง ความประพฤตินี้ เป็นสมบัติของเราทุกคน จะผิดกันอยู่ก็แต่เรามีไม่เหมือนกัน คือบ้างก็มีความประพฤติดี, บ้างก็มีความประพฤติชั่ว, บ้างก็มีชนิดอันพึงประสงค์, และบ้างก็มีชนิดอันไม่พึงต้องการ หน้าที่ของครูคือ จะฝึกหัด เด็กให้มีความประพฤติดี ถ้าจะทำให้สำเร็จตามความหมายเช่นนั้น

(๑) ครูจะต้องใช้อุบายอย่างใดอย่างหนึ่ง ทำให้เด็กตั้งความพยายามที่จะทำดีให้แข็งแรง จะได้เป็นกำลังคอยหนุนหลังต่อไป

(๒) จะต้องคอยระวัง ให้เด็กทำกิริยาอาการที่ดีอยู่เสมอ จนกลายเป็น ‘ความประพฤติ’ ติดตัว ซึ่งอาจทำได้ โดยไม่ต้องคิดไม่ว่าในเวลาใด

ถ้าผู้ใดจะฝึกหัดเด็กตามหลักที่วางไว้นี้แล้ว ต้องฝึกหัดไปจนเห็นว่าเด็กไม่สามารถจะละ ความ ประพฤติที่ดี ให้ออกจากตัวได้แล้ว จึงค่อยหยุด

ประถมวัย เป็นวัยที่เด็กจะเจริญ เด็กก็มีลักษณะที่จะลอกจะเลียน อยู่มาก เป็นธรรมดา เหตุฉะนั้น ให้จำหลักไว้ อีกข้อหนึ่ง คือ

(๓) ครู จะต้อง วาง แบบ ที่ดีด้วย กิริยา ความ ประพฤติ ของตนเอง ให้เด็ก เห็น เป็นตัว อย่าง

สันดาน

การฝึกหัดเด็ก ให้มี ความ ประพฤติ ดี นั้น เป็น กำดัง อันสำคัญ ที่จะช่วย ในการ ปดกฝัง สันดานที่ดี ความหมาย ซึ่งเป็นที่สุดของดีดิสติน ก็คือ เพื่อจะทำให้เด็กมี สันดานดี 'สันดานดี' คำนี้ อาจแปล ความ ได้กว้างขวาง แต่เมื่อพูดถึง ในการ ศึกษาแล้ว ก็เข้าใจกันว่า เป็นนิสัย ของ ความ กระตือรือร้น และความ ตั้งใจ ที่จะดำเนินไป ในทางดี

สันดานที่ดีนั้น ถ้าจะแจกออกให้เห็นเป็น อย่าง ๆ ก็ คือ ความหมั่น, ความรู้จักรักษาระเบียบ, ความรู้จักห้ามใจตัวเอง, ความรู้จักประมาณ, ความรู้จักดีและชอบควรและไม่ควร, ความรู้จักแพ้, ความสุภาพเรียบร้อย, ความสัตย์ซื่อ, และความ

เมตตา กรุณา หรือรวมพูดเลยสั้น ๆ ว่า ถ้าความ ประพฤติ ไต ๆ มา ประกอบทำ ให้คนดี ได้แล้ว ก็ ชื่อว่า ความ ประพฤติ ไต ๆ เกิดแต่สันดานที่ดี ‘สันดาน เป็น ขึ้น ด้วย ความ ประพฤติ.’

การ ปลูกฝัง สันดาน ที่ ดี ถ้าตั้ง เหตุ ตู กิริยา ความ ประพฤติ ของ เด็ก เล็ก ๆ ให้ ละเอียด ก็ จะ เห็น ว่า กิริยา ความ ประพฤติ เหล่า นั้น มักจะ เป็น ไป ด้วย อำนาจ ความ บังคับ บัญชา ของ ผู้ บزر มาก เช่น บิดา มารดา บังคับ ให้ เด็ก เชื่อ ฟัง เด็ก ก็ เชื่อ ฟัง ถ้า ดัก เดือน ว่า ถ้าว ก็ ทำ ตาม และ ถ้า ชัก ชวน หรือ ยุยง ให้ ทำ อะไร เด็ก ก็ มัก ทำ สิ่ง นั้น ‘อาศรัย เหตุ ที่ เด็ก ๆ ย่อม มี นิสัย เชื่อ ฟัง และ ดอก ดิยง่าย ๆ กับ ทั้ง เรา ย่อม จะ ต้อง เป็น ผู้ ดู แล สิ่ง ดอน ว่า ถ้าว ดัง นี้ เรา จึง จำ เป็น ต้อง กอบ ตั้ง เหตุ ตู ให้ ดี ว่า เด็ก นั้น ๆ มี สันดาน ความ ประพฤติ เป็น อย่างไร มาก่อน แล้ว เพื่อ จะ ได้ ปฏิบัติ ตาม คตอง แห่ง ธรรม ชาติ ได้ ถูก ต้อง

ใน การ ที่ จะ ปลูกฝัง สันดาน ที่ ดี ให้ แก่ เด็ก อย่า ให้ ครู ปลูกฝัง ด้วย ใช้ อำนาจ ของ คน ทำให้ เด็ก กลัว เป็น อัน ชาติ วิธี ถูก นั้น ให้ ครู หา อุบาย อย่าง ไต อย่าง หนึ่ง ทำให้ เด็ก รู้ สึก ได้ เอง สันดาน ที่ ดี แท้ นั้น ไม่ ไต เกิด แต่ อํนาจ ของ ผู้ บزر แต่ ย่อม เกิด ด้วย อํนาจ จิต ใจ ของ คน เอง หลัก ของ การ ทำ โโทษ ที่ วาง ไว้ แล้ว นั้น ให้ ครู เอา ใจ ใส่ ตรวจ ตรา ดู ให้ รู้ แทก ฉาน แล้ว ให้ เด็ก ใช้ เอา ตาม

ตัวบุคคล ซึ่งมีสันดานผิด ๆ กัน ถ้าครูใดปฏิบัติได้ดังนี้ คงจะ
 สามารถทำให้นิสัย อันจะเป็นเหตุ ก่อให้เกิดความชั่วร้าย สิ้นสุดไปได้
 ตั้งแต่ เริ่ม จะผิด อธิ้ง ถ้า นักเรียน คนใด ยัง ไม่ได้รับ ความ ปกครอง
 อัน ดี เช่นนี้ แล้ว ก็ จง ระวัง อย่า ให้มี สิ่งใด ที่ อาจ ชวน ให้ เข้า ใน ทาง
 ผิด ได้ มา พื่อ ใจ เดย เป็น อัน ชาติ อาศรัย เหตุ ที่ เรา จะ คิด กัน เช่นนี้
 เรา จึง ต้อง ใช้ วิธี หา ช่อง ทำให้ เด็ก ได้ สมาคม กับ สมาคม ที่ ดี ๆ อยู่ เสมอ
 “ แอติวดี ” หรือ กำดั้ง ว่อง ไว อีก อย่าง หนึ่ง ซึ่ง เกิด มา
 สำหรับ ตัว เด็ก ห้าม ไม่ ให้ ครู คิด ทำ ง่าย เป็น อัน ชาติ แต่ ควร
 หา โอกาส ใช้ ให้ มาก ตาม แต่ จะ ได้ คือ ถ้า เด็ก คนใด มี กำดั้ง ว่อง ไว
 มาก ก็ ควร หา การ ให้ ทำ อย่าง ให้ ว่าง มือ ได้ แต่ ถ้า คน ใด
 มี กำดั้ง ว่อง ไว น้อย ก็ ควร จะ ปล่อย งาน ให้ เขา บาง ลง ตาม ส่วน
 อาศรัย เหตุ เช่นนี้ ถ้า ครู จะ ให้ การ ที่ นักเรียน ทำ เป็น ประ โยชน์
 แก่ นักเรียน จริง ๆ แล้ว ก็ ควร จะ ใช้ วิธี ผันแปร ให้ ทำ มาก ให้ ทำ น้อย
 ตาม บุคคล แต่ ใน ปัจจุบัน นี้ ครู คน หนึ่ง ๆ ต้อง สอน นักเรียน
 หลาย ๆ คน ไม่ เหมือน อย่าง สมัย ก่อน ๆ ที่ อาจารย์ คน หนึ่ง ๆ
 ไม่ ต้อง ต้อง ดะน ศิษย์ ก็ มาก น้อย จึง ทำให้ การ ควบคุม นักเรียน
 เป็น คน ๆ ละ ปฏิบัติ ตาม นิสัย ใจ ค่อ อย่าง ที่ กต่าง แล้ว ยาก ขึ้น แต่
 อย่างไร ก็ ดี ให้ ครู อุด้าห์ ทำ ตาม แต่ จะ ได้ คง จะ เป็น ประ โยชน์
 กว่า ไม่ ทำ เลย เลย ดัน ดาน ที่ ดี แท้ แะ ที่ เป็น หดัก ถาน มัน คง นั้น

อาจปลูกฝัง ให้เกิดขึ้นได้ ด้วยอาศัยกำลัง ของธรรมชาติ ซึ่งมี
อยู่ใน ตัวเด็ก อย่างเดียวกัน เท่านั้น

อีก อย่าง หนึ่ง ครู ต้อง รู้จัก ผ่อน ปรน ตาม นิสัย ของ เด็ก
เช่น เด็ก ที่ จีบ จด มี นิสัย อึก อัก หึง หึง, ที่ ชอบ ให้อวด, และ
ที่ เอา แคร์ใจ ของ ตนเอง เป็น ประมาณ เหล่านี้ ครู ต้อง คอย ระวัง เอาไว้
แต่ ถ้า เป็น คน มัก กัด, มัก ขาด, และมี อารมณ์ เฉย ๆ แล้ว
ก็ ให้ ครู คอย กระตุ้น ใจ หนึ่ง ถ้า นัก เรียน เด็ก ๆ สำแดง ความ ผิด
ซึ่ง เกิด แก่นิสัย ใจ คอ ให้ เห็น ครู จะ ต้อง เอา ใจ ได้ พิเคราะห์ ดู ให้ ดี,
ให้ เมตตา กรุณา, และ ให้ รู้จัก ถอด ทน อุดหนุน แก่ ไป ที่ เด็ก ที่ อด น้อย
กว่า จะ หาย แต่ ผล อัน ดี แห่ง ความ พยายาม ของ ครู นั้น มัก จะ ไม่
ปรากฏ ให้ เห็น ได้ ใน เร็ว เวล า เพราะ สันดาน เป็น สิ่ง ที่ เกิด ยาก
และ กว่า จะ เจริญ ขึ้น ได้ บริบูรณ์ ก็ ต้อง หนัก ด้วย ปี

เด็ก ๆ ไม่ ชอบ ทำ อะไร แต่ อย่าง เดียว ซ้ำ ๆ ซาก ๆ ถ้า เรา
จะ ชื่น ให้ ทำ เช่น นั้น อยู่ เสมอ แล้ว ก็ เช่น เดียว กับ เรา ไม่ เบื่อ ชื่อง ให้อ
ความ คิด ความ ประสงค์ ที่ ดี ๆ อัน กำลัง จะ สอน เป็น ได้ ผล ขึ้น เหมือน
กัน อาศัย เหตุ เช่น นี้ ถ้า ครู จะ ไม่ ให้ มี อะไร ติด ขัด ในการ
ปลูกฝัง สันดาน แล้ว ก็ ควร จะ หา การ ต่าง ๆ มา ให้ เด็ก ทำ ผล ตัด เบียด
กัน อยู่ เสมอ คราว ละ หนึ่ง อย่าง ๆ อย่าง

(จบ เด็ก เซอร์ ด้วย คิส คิปปิน ของ โรง เรียน)